

תנן (כאן):

רבי יהודה אומר:

אם אין דירין בעליונה - התחתונה כשרה;

מאי אין דירין?

אילימא - דירין ממש;

אטו דירין קא גרמי?

אלא לאו -

שאינה קמי ראויה לדירה,

והיכי דמי?

דלא גבוה עשרה;

מכלל התנא קמא סבר -

אף על פי שאינה ראויה לדירה - פסולה !

כי אתא רב דימי אומר: אמרי במערבא:

אם אין התחתונה יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה -

התחתונה כשרה.

מכלל התנא קמא סבר -

אף על פי שאינה יכולה קמי לקבל - פסולה !

איכא בינייהו דיכולה לקבל על ידי הדחק.

משנה (א):

פירס עליה סדין מפני החמה, או תחתיה מפני הנשר,

או שפירס על גבי הקינוף -

פסולה.

אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה.

גמרא:

אמר רב חסדא:

לא שנו אלא מפני הנשר,

אבל לנאותה - כשרה.

פשיטא !

מפני הנשר תנן !

מהו דתימא?

הוא הדין דאפילו לנאותה,

והאי דקתני (כאן):

מפני הנשר - אורחא דמילתא קתני;

קא משמע לך.

לימא מסייע ליה:

סיככה כהלכתה,

ועיטרה בקרמין, ובסדינין המצוירין,

ותלה בה אגוזין, שקדים, אפרסקין, ורמונים,

פרכילי ענבים, ועטרות שבלין, קמי

יינות, שמנים, וסלתות -

י: אסור להסתפק מהן. עד מוצאי יום טוב האחרון של חג;

ואם התנה עליהם - הכל לפי תנאו.

דלמא מן הצד.

תנא: קמי

נויי סוכה אין ממעטין בסוכה.

אמר רב אשי:

ומן הצד ממעטין.

מנימין עבדיה דרב אשי,

איטמישא ליה כתנתיה קמי במיא,

ושטחה קמי אמטללתא.

אמר ליה רב אשי: שקלה, קמי

דלא לימרו קא מסכך קמי בדבר המקבל טומאה.

והא קא חזו לה קמי דרטיבא !

לכי יבשה קאמינא לך.

אתמר:

נויי סוכה המופלגין ממנה ארבעה,

רב נחמן אמר: כשרה;

רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי: פסולה.

רש"י

הנשר. דשוייה סכך להגין הלכך מפסיל משום מקבל טומאה: אבל לנאותה. אין שם סכך עליה וכשירה וי"מ טעמא דפסולה משום שני סככים ואי אפשר דא"כ לרב חסדא לא מפסיל אלא אם כן מופלג ד' דהא איהו אמר לעיל ארבעה וכיון דמיפלגי ד' תו לא מצוי למימר אבל לנאותה כשרה דהא איהו פסיל לקמן בנויי סוכה המופלגין ד' מן הסכך משום שני סככים: בקרמין. שמצוירין מעשה אורג כגון בגדי צבעונין שקורין אובריין: ובסדינים המצוירין. שצורתן בולטת כגון מעשה רוקם או מעשה אורג שקורין גלינשק"ש: יינות שמנים. נותנין בכוסות של זכוכית לנוי: הכל לפי תנאו. וכגון דאמר איני בודל מהם כל בין השמשות של יום טוב הראשון דלא חל קדושה עליהו והכי מוקים לה במסכת ביצה בהמביא (ל:) ותנאה אחרינא לא מהני בהו קתני מיהת סדינין והיינו שיעתא: דילמא מן הצד. לדפנות קאמר אבל למעלה אימא לך אפילו לנאותה נמי מסכך במקבל טומאה קרי לה: אין ממעטין. קרמין הפרוסין למעלה לנוי אין ממעטין בגובהה מעשרים להכשירה דלאו מין סככה נינהו דאי סכך הוה הוה מיפסלה משום מקבל טומאה ולא לפוסלה משום פחותה מ': ומן הצד ממעטין. לה משיעור ז' טפחים דהא אינה מחזקת ראשו ורובו ושולחנו: איטמישא. נישורה במים: והא קחזו לה דרטיבא. שהיא לחה ומוכחא מילתא דלנגבה שטחיה ולא לסכך: לכי יבשה קאמינא לך. דתשקלה: נויי סוכה. סדינין הפרוסין תחת סכך לנוי: פסולה. משום אהל מפסיק ואשתכח דלא גני בסוכה ולרב נחמן כיון דלנוי סוכה יחיבניהו בטלה לגבה:

אי נימא דירין ממש. שאין בה אדם: אטו דירין גרמי. מכל מקום סוכה תחת סוכה היא: אלא לאו שאינה ראויה לדירה והיכי דמי דלא גבוה י' מכלל דת"ק כו'. וקשיא לשמואל מדרבנן: כי אתא רב דימי אמר אמרי במערבא. האי אין ראויה לדירה דקאמר ר' יהודה לאו בשאין גבוה קאמר דא"כ לת"ק נמי כשרה אלא כשאין בריאה וחזקה לקבל כסתות וכרים של עליונה ולישן תחתונה כשרה מהאי טעמא דשמואל דהכשרה כך פסולה וכיון דעליונה לא חזיא למידר בה שהרי אין תחתונה מקבלתה לא פסלה: ופרכינן מכלל דת"ק סבר כו'. סוף סוף שמע מינה דרבנן לית להו דשמואל והוא הדין לשאינה גבוהה כו': ומשני איכא בינייהו כו'. דרבנן סברי כיון דיכולה לקבל בדוחק שם סוכה על העליונה ומיפסלא התחתונה ורבי יהודה סבר כיון דליכא תשמישא להדיא לאו שם סוכה עלה דעליונה: מתנני' הנשר. שלא יהו עלין וקיסמין נושרין על שולחנו וסדין דבר המקבל טומאה הוא ופסול לסכך כדלקמן (יא:): או שפירס על גבי קינוף. כלומר או אפילו לא פירסו מפני הנשר אלא לנוי על מטתו: על גבי קינוף. הן ד' קונדיסין לד' רגלי המטה וגבוהין ומניח כלונסות מזה לזה על גביהן ופורס עליהן סדין ומרחיקן מן הסכך דהשתא לא משום מסכך בדבר המקבל טומאה מיפסלא דהא לאו לסוכי שטחם התם: פסולה. משום דאינו יושב בסוכה דאהל מפסיק ביניהם: אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה. שאינן אלא שנים והן יוצאין באמצע מטה אחד למראשותיה ואחד לרגליה ונותנין כלונסא מזה לזה ופורסין עליו סדין והוא משפע לכאן ולכאן ומשום דאין לה גג טפח רחב למעלה לא מיקרי אהל: גמ' ל"ש אלא מפני